COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.11.2025
COM(2025) 695 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind evaluarea Directivei (UE) 2011/16 a Consiliului privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal

{SWD(2025) 365 final}

1. Introducere

UE își menține angajamentul de a consolida lupta împotriva fraudei fiscale, a evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale la nivel transfrontalier, în vederea asigurării, pe teritoriul său, a plății unei cote echitabile din impozitele datorate. Aceasta presupune o cooperare eficace între administrațiile fiscale ale statelor membre.

Normele de impozitare directă sunt reglementate în principal la nivel național, dar întreprinderile care își desfășoară activitatea într-o economie globalizată dispun de mai multe posibilități de a exploata diferențele dintre norme pentru a transfera profiturile și a evita impozitarea, afectând astfel bazele de impozitare ale altor țări. Datorită mobilității sporite a persoanelor și a capitalului, cetățenilor le este mai ușor să muncească și să investească în alte state membre ale Uniunii Europene. Acest peisaj în continuă evoluție generează provocări permanente pentru administrațiile fiscale, întrucât contribuabilii din UE au, în mod normal, obligația de a-și declara veniturile globale în statul membru de reședință. Administrațiile fiscale naționale nu pot acționa eficient în mod individual în astfel de circumstanțe, fiind necesară o cooperare la nivelul UE.

De la adoptarea Directivei 2011/16/UE (DAC sau DAC1), s-au înregistrat progrese considerabile în ceea ce privește punerea la dispoziția statelor membre a unor instrumente armonizate și cuprinzătoare, care să le permită să coopereze în mod eficient în domeniul impozitării directe. Aceste instrumente includ schimbul de informații (la cerere, automat și spontan), precum și alte forme de cooperare (prezența în birourile administrative sau în timpul anchetelor administrative, controalele simultane și auditurile comune).

Introducerea **schimbului automat de informații (*automatic exchange of information* – AEOI),** și anume comunicarea sistematică, fără cerere prealabilă, de informații predefinite de la administrația fiscală a unui stat membru către administrația fiscală a altui stat membru **este una dintre cele mai importante evoluții în materie de cooperare administrativă.**

UE este lider în acest domeniu și, începând cu 1 ianuarie 2015, informațiile privind cinci categorii de venituri și capital sunt schimbate în mod automat, și anume veniturile din muncă, pensiile, onorariile directorilor, produsele de asigurare de viață, precum și proprietatea asupra bunurilor imobile și venituri din bunuri imobile (DAC1)[1.] Aceste informații sunt, în principiu, deținute de autoritățile fiscale în propriile sisteme și le sunt, în mare măsură, ușor accesibile. Între timp, DAC a fost modificată pentru a extinde domeniul de aplicare al AEOI, în conformitate cu evoluțiile internaționale, pentru a include: (i) informațiile privind conturile financiare (DAC2)[2]; (ii) deciziile fiscale cu aplicare transfrontalieră și acordurile prealabile privind prețul de transfer (DAC3)[3]; (iii) rapoartele pentru fiecare țară în parte (*country-by-country report* – CbCR) (DAC4)[4]; (iv) modalitățile transfrontaliere care fac obiectul raportării, ce indică o posibilă evitare a

[1] În cadrul DAC1, primul schimb automat de informații (AEOI) a avut loc până la 30. 6. 2015 pentru anul 2014.
[2] În cadrul DAC2, primele schimburi au avut loc până la 30. 9. 2017 pentru anul 2016.
[3] În cadrul DAC3, primele schimburi au avut loc până la 30. 9. 2017, registrul central fiind operațional din ianuarie 2018.
[4] În cadrul DAC4, primele schimburi au avut loc până la 30. 6. 2018 pentru anul 2016.

obligațiilor fiscale (DAC6)[5]; (v) veniturile obținute din utilizarea platformelor (DAC7)[6] și (vi) criptoactivele și moneda electronică (DAC8)[7]. Alte modificări au autorizat autoritățile fiscale să acceseze anumite informații privind combaterea spălării banilor (DAC5) și au extins domeniul de aplicare al AEOI pentru a include redevențele, dividendele vărsate prin intermediul unor conturi altele decât cele de custodie și deciziile fiscale anticipate cu aplicare transfrontalieră referitoare la persoane fizice. Cea mai recentă modificare (DAC9)[8] prevede schimbul de informații impus de Directiva privind pilonul doi.

Extinderea domeniului de aplicare al AEOI ulterior DAC1 a fost însoțită de introducerea unor **obligații de raportare armonizate** pentru anumite categorii de entități (de exemplu, instituții financiare, întreprinderi multinaționale, intermediari fiscali, operatori de platforme digitale etc.), care sunt obligate să transmită informațiile către administrațiile lor fiscale, pentru ca acestea să le poată, la rândul lor, să le transmită între ele. Schimbul de informații între statele membre se realizează prin intermediul unor **scheme informatice și infrastructuri informatice comune**, furnizate de Comisie, care asigură confidențialitatea și protecția vieții private. Deși schimbul de informații are loc, în general, la nivel bilateral, în ceea ce privește DAC3, DAC6 și DAC8, acesta se realizează prin intermediul unui registru central la care au acces toate statele membre.

2. Concluziile evaluării

Articolul 27 din DAC prevede obligația Comisiei Europene de a prezenta Parlamentului European și Consiliului, o dată la fiecare cinci ani, începând cu 1 ianuarie 2013, un raport privind aplicarea acesteia.

La sfârșitul anului 2017, Comisia a publicat primul său raport multianual privind DAC. Acesta a fost urmat, în decembrie 2018, de un raport privind schimbul automat de informații. În 2019, Comisia a publicat prima evaluare cuprinzătoare a DAC, care acoperă perioada 2013–2017. Principalele constatări ale evaluării au fost următoarele: (i) dispozițiile DAC au fost puse în aplicare, însă nu toate măsurile au fost puse în aplicare în mod eficace; (ii) schimbul de informații în temeiul DAC a crescut semnificativ volumul de date disponibile pentru administrațiile fiscale, însă capacitatea acestora de a gestiona aceste date nu a crescut în același ritm; și (iii) evaluarea beneficiilor a fost extrem de limitată din cauza lipsei de informații statistice disponibile.

Acest al doilea raport de evaluare acoperă perioada **2018** – **2023**. Acesta se bazează pe un document de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei (SWD), care se bazează pe constatările unui studiu extern, pe rezultatele consultărilor publice și specifice realizate de Comisie, pe datele furnizate de statele membre, precum și pe alte contribuții, cum ar fi rezultatele lucrărilor relevante desfășurate în cadrul programului Fiscalis al Comisiei.

Domeniul de aplicare al prezentei evaluări include toate modificările aduse **DAC până la DAC6 inclusiv**. Pentru DAC7 sunt furnizate doar informații calitative, deoarece primele schimburi relevante au avut loc abia în februarie 2024 și, prin urmare, informațiile statistice complete nu sunt

[5] În cadrul DAC6, primele schimburi au avut loc până la 31. 8. 2020.
[6] În cadrul DAC7, primul schimb a avut loc până la 29. 2. 2024 pentru anul 2023.
[7] În cadrul DAC8, primul schimb a avut loc până la 30. 9. 2027 pentru anul 2026.
[8] În cadrul DAC9, primul schimb a avut loc până la 1. 12. 2026 pentru anul 2024.

încă disponibile. Prezenta evaluare nu ia în considerare modificările ulterioare aduse DAC. În plus, ca urmare a modificărilor aduse articolului 27 alineatul (2) din DAC prin DAC8, prezenta evaluare analizează, de asemenea, relevanța elementelor distinctive prevăzute în DAC6 pentru schimbul de informații privind modalitățile transfrontaliere potențial dăunătoare.

Evaluarea concluzionează că DAC oferă un **cadru juridic solid, în continuă evoluție și relativ flexibil,** care facilitează **cooperarea administrativă strânsă** între autoritățile fiscale ale statelor membre. În ansamblu, mecanismele DAC au contribuit în mod **eficace** și **eficient** la consolidarea capacității statelor membre de a combate frauda fiscală, evaziunea fiscală și evitarea obligațiilor fiscale. Cadrul de cooperare oferit de DAC funcționează eficient, dar acest lucru presupune **eforturi și investiții considerabile** din partea diferitelor părți interesate, în special a autorităților fiscale ale statelor membre și a mediului de afaceri. DAC este, în linii mari, **coerentă** cu alte inițiative relevante ale UE și internaționale, oferă o **valoare adăugată europeană** în comparație cu soluțiile naționale sau bilaterale și continuă să fie foarte **relevantă** ca instrument de intervenție politică.

Mai jos este prezentată o sinteză a **principalelor rezultate** ale evaluării pentru fiecare dintre cele cinci criterii privind o mai bună legiferare.

Eficacitate

Evaluarea concluzionează că DAC a facilitat schimbul unor **volume semnificative de informații, care sunt din ce în ce mai corelate și utilizate de autoritățile fiscale,** atât în scopuri de evaluare a riscurilor și de control, cât și pentru a promova respectarea voluntară a normelor fiscale de către contribuabili, având un efect pozitiv asupra bazelor de impozitare și a veniturilor statelor membre.

Actualitatea, exhaustivitatea și calitatea informațiilor reprezintă cei trei factori principali ai eficacității, întrucât influențează capacitatea statelor membre de a utiliza informațiile primite. Analiza arată că, în special, informațiile primite în urma schimburilor efectuate în temeiul DAC1 și DAC2 sunt, în general, furnizate la momentul oportun, sunt complete și de bună calitate, consolidând capacitatea autorităților fiscale de a monitoriza activitățile transfrontaliere.

În ceea ce privește DAC3 și DAC4, deși informațiile schimbate sunt, în general, transmise la timp, au fost identificate unele probleme legate de caracterul lor exhaustiv, în special din cauza NIF-urilor incomplete și a nivelului insuficient de detaliu din rezumatele deciziilor fiscale anticipate cu aplicare transfrontalieră. Au fost identificate, de asemenea, unele probleme privind calitatea și exhaustivitatea informațiilor prevăzute de DAC6.

Eficiența

DAC prezintă un raport pozitiv între costuri și beneficii, **costurile asociate acesteia fiind proporționale cu beneficiile generate**.

Costurile anuale recurente de ajustare și **costurile administrative** legate de funcționarea DAC sunt estimate la aproximativ **646 de milioane EUR** pentru toate părțile interesate (și anume, părți interesate private și autoritățile fiscale).

O mare parte a costurilor administrative sunt acumulate de întreprinderi (**604 milioane EUR**), cea mai mare parte fiind legată de obligațiile de raportare prevăzute de DAC2 (**550 de milioane EUR**). Costurile anuale aferente autorităților fiscale sunt de aproximativ **42 de milioane EUR,** cea mai mare parte a acestora fiind legate de AEOI. Pentru autoritățile fiscale, DAC1 și DAC2 generează cele mai mari costuri.

Beneficiile totale ale DAC sunt estimate la aproximativ **6,8 miliarde EUR pe an**.

Mai precis, potrivit estimărilor centrale, AEOI în temeiul DAC1 și DAC2 ar genera beneficii fiscale în cuantum de aproximativ 1,2 miliarde EUR anual la nivelul UE, în timp ce DAC4 ar aduce venituri fiscale suplimentare de circa 5,6 miliarde EUR pe an. Aceste beneficii revin autorităților fiscale naționale.

Coerență

Evaluarea concluzionează că DAC este, **în linii mari,** coerentă **cu alte inițiative relevante ale UE** și că aceasta completează obiectivele altor măsuri ale UE care vizează combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Directiva privind combaterea spălării banilor) și a fraudei în domeniul TVA [Regulamentul (UE) nr. 904/2010 al Consiliului]. De asemenea, evaluarea menționează că ar putea fi explorate și alte sinergii cu aceste măsuri.

DAC este, de asemenea, **aliniată, în linii mari**, la standardele de raportare și de schimb de informații elaborate **la nivel internațional**. Această aliniere asigură coerența abordării adoptate de statele membre în ceea ce privește respectarea normelor fiscale internaționale. Prin alinierea la standardele internaționale, DAC facilitează integrarea în eforturile mai ample de cooperare fiscală internațională, sporind astfel eficacitatea acesteia în reducerea evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale la nivel mondial.

Valoarea adăugată a UE

DAC oferă o **valoare adăugată substanțială la nivelul UE** prin instituirea unui cadru armonizat pentru cooperarea fiscală, care depășește alte soluții naționale sau bilaterale existente din punctul de vedere al domeniului de aplicare și al eficacității.

În primul rând, DAC facilitează un schimb cuprinzător de date între toate statele membre, într-un mod pe deplin aliniat la dispozițiile Regulamentului general privind protecția datelor (RGPD).

În al doilea rând, prin impunerea schimbului automat de informații, DAC garantează că toate statele membre au acces la informații fiscale esențiale. Aceasta reduce în mod semnificativ posibilitățile de apariție a unor strategii de evitare fiscală care exploatează disparitățile dintre sistemele fiscale naționale și contribuie la sporirea transparenței în întreaga UE.

În al treilea rând, infrastructurile informatice comune instituite în temeiul DAC simplifică procesele de schimb, reducând sarcinile administrative, costurile și ineficiențele asociate acordurilor bilaterale. Această structură consolidează, totodată, încrederea reciprocă și cooperarea dintre autoritățile fiscale.

Nu în ultimul rând, în ceea ce privește standardele internaționale, DAC asigură o abordare coordonată a punerii în aplicare și a aplicării acestora, garantând buna funcționare a pieței interne.

Relevanța

DAC rămâne **deosebit de relevantă și esențială** pentru combaterea evaziunii fiscale, a evitării obligațiilor fiscale și a planificării fiscale agresive, fiind un instrument flexibil care permite integrarea de noi domenii de cooperare și de noi tipuri de schimburi de informații atunci când acest lucru devine necesar.

Pe măsură ce economiile devin tot mai interconectate, apar noi modele de afaceri și crește numărul platformelor digitale, sistemele fiscale tradiționale se confruntă cu noi obstacole în ceea ce privește urmărirea veniturilor și asigurarea respectării normelor fiscale. Prin faptul că a evoluat constant pentru a include noi componente, cum ar fi DAC7, care vizează veniturile obținute prin intermediul

platformelor digitale, ori DAC8, care asigură transparența în domeniul criptoactivelor, directiva și-a menținut relevanța și eficacitatea în combaterea noilor provocări generate de realitățile economice moderne.

Totodată, prin alinierea DAC la standardele internaționale se garantează că obiectivele sale completează eforturile globale de a crea condiții de concurență echitabile în materie de respectare a normelor fiscale la nivel mondial. Procedând astfel, DAC nu doar consolidează capacitatea statelor membre ale UE de a combate evitarea obligațiilor fiscale și evaziunea fiscală, ci și întărește poziția UE în politica fiscală globală.

3. Învățăminte desprinse

Evaluarea a evidențiat următoarele învățăminte desprinse.

Cadrul juridic al DAC este solid, însă fragmentarea aplicării sale în întreaga UE sporește sarcina administrativă pentru întreprinderi

Evaluarea concluzionează că, deși cadrul juridic al DAC este robust, frecvența modificărilor aduse începând din 2011 a făcut ca textul juridic să devină mai complex și mai puțin ușor de utilizat.

Această evaluare reprezintă prima ocazie de a realiza o analiză aprofundată a DAC6, ceea ce a generat, la rândul său, cea mai mare parte a feedbackului din partea părților interesate. Atât părțile interesate din sectorul privat, cât și autoritățile fiscale sunt de acord că DAC6 este cea mai dificilă componentă a DAC din punctul de vedere al aplicării, din cauza complexității sale și a posibilităților de interpretare diferită de către statele membre. Unele probleme se pot diminua în timp (de exemplu, supraraportarea și subraportarea), însă este puțin probabil ca acestea să dispară complet, dată fiind lipsa de armonizare a politicii fiscale în întreaga UE. De asemenea, se remarcă faptul că unele dispoziții (de exemplu, „testul beneficiului principal” și anumite elemente distinctive) au fost amplu redactate, pentru a asigura o acoperire suficientă a tuturor modalităților transfrontaliere potențial dăunătoare. Aceasta generează provocări de interpretare atât pentru statele membre, cât și pentru intermediari, ducând la o aplicare neuniformă a DAC și, prin urmare, la probleme legate de securitatea juridică și de asigurarea unor condiții de concurență echitabile, ceea ce, la rândul său, sporește sarcina administrativă. Curtea de Conturi Europeană (CCE) a subliniat, de asemenea, aplicarea neuniformă a DAC6 în Raportul său special din noiembrie 2024, intitulat „Combaterea regimurilor fiscale dăunătoare și a evitării obligațiilor fiscale de către întreprinderi”. Nu în ultimul rând, părțile interesate din mediul de afaceri și, într-o mai mică măsură, administrațiile fiscale consideră că unele dintre elementele distinctive ale DAC6 nu mai sunt adecvate scopului.

Cadrul de sancțiuni pentru nerespectarea obligațiilor de raportare în temeiul DAC variază considerabil de la un stat membru la altul

Articolul 25a din DAC impune statelor membre să aplice „sancțiuni eficace, proporționale și disuasive” pentru cazurile de nerespectare a obligațiilor de către entitățile juridice și persoanele fizice vizate de DAC2, DAC4 și DAC6.

În Raportul său special din ianuarie 2021, intitulat „Schimbul de informații fiscale în UE”, CCE a subliniat riscul ca sancțiunile aplicate de statele membre să nu creeze un efect disuasiv suficient pentru a asigura respectarea deplină a cerințelor de raportare prevăzute de DAC2. Comisia a analizat regimurile de sancțiuni ale statelor membre în cadrul evaluării impactului aferente DAC8 și a inclus, ca parte a acesteia, o propunere de introducere a unor sancțiuni minime pentru încălcările raportabile. Cu toate acestea, Consiliul nu a acceptat acest amendament.

Concluzia evaluării este că problema rămâne relevantă. Raportul special al CCE din noiembrie 2024 sprijină această concluzie. CCE a recomandat Comisiei să inițieze proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în cazurile în care există dovezi suficiente că statele membre pun în aplicare un sistem de sancțiuni vădit inadecvat pentru încălcarea dispozițiilor DAC6.

Calitatea datelor s-a îmbunătățit, dar identificarea contribuabililor reprezintă în continuare o problemă pentru unele schimburi

Calitatea datelor s-a îmbunătățit între 2018 și 2023, în special pentru DAC1 și DAC2, iar acest aspect este menționat drept una dintre cele mai semnificative evoluții de la evaluarea anterioară. În ceea ce privește DAC3 și DAC6, principala problemă constă în utilizarea datelor abstracte primite în format de text liber.

Referitor la DAC6, schema de raportare nu impune identificarea țărilor din afara UE implicate într-o modalitate transfrontalieră. Prin urmare, statelor membre le este dificil să stabilească dacă sunt implicate jurisdicții din afara UE și, în caz afirmativ, să le identifice.

În pofida progreselor înregistrate, persistă încă probleme legate de corelarea datelor. Studiul indică faptul că un procent redus de date (între 5 % și 15 % pentru DAC1–DAC4) nu poate fi corelat. Incapacitatea de a corela datele înseamnă că administrațiile fiscale trebuie să solicite sau să furnizeze manual feedback altor state membre. Aceasta presupune un consum disproporționat de resurse și costuri ridicate și sporește semnificativ sarcina administrativă a administrațiilor fiscale.

Utilizarea datelor este larg răspândită (deși nu este sistematică), însă administrațiile ar trebui să devină mai responsabile pentru modul în care sunt utilizate datele obținute în temeiul DAC

Statele membre și-au intensificat considerabil utilizarea datelor primite în temeiul DAC în cursul perioadei de evaluare, însă situația nu este identică pentru toate DAC. Autoritățile fiscale utilizează pe scară largă informațiile obținute în temeiul DAC1 și DAC2 pentru a stabili sau reevalua bazele de impozitare ori pentru a corobora declarațiile fiscale ale contribuabililor, însă datele schimbate în temeiul DAC3, DAC4 și DAC6 sunt mai potrivite pentru sarcinile de analiză a riscurilor menite să identifice existența unor scheme de evaziune fiscală.

S-a raportat o creștere a utilizării datelor primite, însă statele membre nu monitorizează și nu publică în mod eficace rezultatele obținute în urma utilizării acestor date. Raportul CCE din 2021 a identificat necesitatea de a spori transparența și vizibilitatea realizărilor și a rezultatelor obținute în cadrul DAC. CCE a solicitat instituirea unui cadru comun al UE pentru monitorizarea activităților de cooperare administrativă, în vederea unei măsurări mai precise a rezultatelor. Totuși, în pofida faptului că este de dorit o transparență sporită, se înțelege că este dificil să se atribuie cu exactitate rezultatele datelor primite în temeiul DAC, în principal deoarece

administrațiile fiscale naționale nu utilizează aceste date în mod izolat. De regulă, datele sunt combinate și completate cu date naționale pentru a oferi o imagine mai completă a situației unui contribuabil. De exemplu, evaluările riscurilor efectuate de administrațiile fiscale ale statelor membre se pot baza atât pe informații din surse naționale, cât și pe date obținute în temeiul mai multor DAC. Evaluarea riscurilor în sine nu conduce neapărat la creșterea veniturilor fiscale sau la rezultate cuantificabile.

Sistemele informatice de schimb de informații funcționează, însă este necesară o alocare semnificativă de resurse pentru operarea acestora

În ansamblu, sistemele de informații puse la dispoziție de Comisie și de statele membre nu au fost criticate în mod direct. Totuși, frecvența modificărilor aduse din 2011 a exercitat presiuni atât asupra statelor membre, cât și asupra părților interesate în procesul de instituire și de întreținere a sistemelor de raportare și de schimb de informații.

DAC furnizează un cadru unic și armonizat de raportare, însă fiecare stat membru trebuie să dezvolte o arhitectură informatică proprie, ceea ce presupune costuri și resurse semnificative pentru toate părțile implicate. Prin urmare, există un interes semnificativ pentru o transformare digitală amplă, în vederea simplificării procedurilor și reducerii costurilor.

4. Calea de urmat

Pe baza contribuțiilor părților interesate și a învățămintelor desprinse în cadrul exercițiului de evaluare, Comisia va analiza sau va întreprinde, după caz, în consultare cu părțile interesate relevante, următoarele acțiuni menite să îmbunătățească în continuare funcționarea DAC, asigurându-se astfel că aceasta își atinge pe deplin obiectivele.

Simplificarea DAC și asigurarea aplicării sale consecvente pentru reducerea sarcinii administrative

Combaterea evaziunii fiscale, a evitării obligațiilor fiscale și a planificării fiscale agresive rămâne o prioritate de vârf pe agenda Comisiei, în vederea asigurării unei impozitări echitabile și a bunei funcționări a pieței interne. Totuși, un cadru mai clar, mai simplu și mai coerent, interpretat și aplicat în mod uniform în toate statele membre, va contribui la îmbunătățirea competitivității UE prin reducerea sarcinii administrative și sporirea securității juridice pentru părțile interesate. Trei măsuri vor contribui la atingerea acestor obiective.

În primul rând, este esențial ca, prin consolidare, diferitele texte juridice ale DAC să devină mai clare.

În al doilea rând, în contextul agendei mai ample de simplificare, Comisia va evalua posibilitatea de a spori coerența internă generală a cadrului juridic al DAC, prin eliminarea eventualelor suprapuneri și inconsecvențe, precum și prin examinarea opțiunilor de raționalizare sau eliminare a obligațiilor de raportare care pot fi excesiv de împovărătoare.

Referitor la DAC6, Comisia va analiza cu atenție și va evalua necesitatea unor eventuale modificări, în special în ceea ce privește elementele distinctive existente, care ar putea fi clarificate și raționalizate, asigurându-se, totodată, că sistemul rămâne solid în raport cu obiectivele sale și

nu este slăbit prin modificări. Comisia va analiza, de asemenea, fezabilitatea integrării în cadrul DAC simplificat a principiilor și conceptelor examinate pe larg de Consiliu în temeiul fostei propuneri UNSHELL.

În al treilea rând, pentru a reduce discrepanțele în interpretarea și aplicarea DAC de către statele membre, Comisia, în cooperare cu acestea, va elabora și ulterior va publica orientări la nivelul UE cu privire la cele mai recente modificări aduse DAC. Comisia va proceda astfel într-un mod mai sistematic în cazul oricăror modificări viitoare.

Îmbunătățirea cadrului de sancțiuni aferent DAC

Un cadru solid de sancțiuni este esențial pentru a asigura respectarea obligațiilor de raportare prevăzute în DAC2, DAC4 și DAC6. Discrepanțele dintre cadrele de sancțiuni instituite de statele membre riscă să submineze condițiile de concurență echitabile și pot duce la o aplicare neuniformă a DAC în întreaga UE.

Pentru a aborda această problemă, Comisia este pregătită și dispusă să colaboreze cu statele membre în vederea evaluării regimurilor de sancțiuni existente și a identificării modalităților prin care acestea ar putea fi îmbunătățite, în conformitate cu obligațiile care decurg din legislația UE.

Asigurarea identificării complete a contribuabililor prin intermediul unui cod de identificare fiscală (CIF) la nivelul UE

Sunt necesare eforturi suplimentare pentru ca administrațiile fiscale ale statelor membre să poată realiza progrese suplimentare în ceea ce privește corelarea datelor primite prin intermediul schimbului de informații și să asigure o identificare mai automatizată a contribuabililor. Obiectivul este atingerea unei rate de corelare de 100 %.

Rolul esențial al codului de identificare fiscală (CIF) în procesul de identificare a contribuabililor face oportună explorarea unei abordări mai coordonate pentru identificarea contribuabililor la nivelul UE. Comisia a lansat recent un studiu privind o posibilă soluție pentru chestiunea CIF. Studiul va evalua fezabilitatea juridică și tehnică, precum și potențialele costuri/beneficii ale instituirii unui identificator comun (un CIF la nivelul UE), pe baza codurilor de identificare existente. Totodată, studiul va analiza modalitățile de furnizare a unui instrument centralizat care să permită autorităților fiscale și operatorilor economici să valideze conformitatea CIF-ului UE și să verifice identitatea contribuabilului într-o manieră mai puțin consumatoare de resurse, prin utilizarea unor instrumente automatizate.

Creșterea utilizării sistematice a datelor și îmbunătățirea trasabilității acestora

Administrațiile fiscale trebuie să utilizeze într-un mod mai sistematic datele primite în temeiul DAC în cadrul procedurilor fiscale naționale. În absența unei utilizări de rutină, cea mai mare parte a costurilor persistă, iar beneficiile nu sunt valorificate pe deplin.

Unele dintre informațiile primite în temeiul DAC sunt utilizate pentru completarea prealabilă a declarațiilor fiscale. Aceasta este o utilizare recomandată a datelor și ar trebui încurajată, însă depinde de primirea în timp util a unor date de înaltă calitate și de existența unui mecanism eficient de corelare. La un nivel mai general, datele primite în temeiul DAC ar trebui să alimenteze automat

sistemele naționale de analiză a riscurilor. Aceasta necesită îmbunătățiri în materie de proiectare pentru sistemele naționale de analiză a riscurilor, prin valorificarea celor mai bune practici și explorarea tehnicilor și tehnologiilor care permit utilizarea în timp real a datelor DAC. De asemenea, acest aspect subliniază importanța calității infrastructurilor informatice din statele membre și a capacității acestora de a găzdui astfel de sisteme.

Îmbunătățirea estimării rezultatelor cooperării administrative în UE necesită introducerea unor indicatori și activități de monitorizare menite să crească gradul de conștientizare a publicului. Comisia va analiza modalitățile prin care utilizarea indicatorilor-cheie de performanță pentru măsurarea rezultatelor DAC1–DAC4, asupra cărora s-a convenit în cadrul Summitului UE al administrațiilor fiscale (TADEUS), să dobândească un caracter mai ferm de obligativitate. Totodată, statele membre sunt încurajate să elaboreze inițiative de creștere a gradului de conștientizare cu privire la rolul și rezultatele cooperării administrative (în special AEOI).

Raportul anual privind rezultatele cooperării administrative în domeniul impozitării directe ar trebui să includă o prezentare succintă a rezultatelor și a impactului utilizării datelor schimbate.

Îmbunătățirea respectării normelor fiscale și a eficienței prin transformarea digitală

Transformarea digitală reprezintă un factor esențial pentru creșterea eficienței administrațiilor fiscale. Aceasta ar putea fi utilizată pentru a spori și mai mult interoperabilitatea sistemelor de informații, asigurând comunicarea eficientă între sistemele statelor membre ș cu persoanele care efectuează raportarea.

Privind în perspectivă și în vederea simplificării și raționalizării arhitecturii informatice existente, care susține raportarea și schimbul de informații în temeiul DAC, Comisia ar putea analiza fezabilitatea și evalua costurile/beneficiile unei abordări mai centralizate. Aceasta ar putea consta în instituirea unui punct unic de acces pentru schimbul și, eventual, raportarea informațiilor în temeiul DAC. O astfel de soluție ar elimina necesitatea schimburilor frecvente de informații între administrațiile fiscale și ar permite identificarea centralizată a entităților raportoare, astfel încât informațiile să fie transmise o singură dată.

Un astfel de sistem central ar putea genera economii semnificative atât pentru statele membre, cât și pentru entitățile raportoare, prin valorificarea economiilor de scară și prin raționalizarea investițiilor în domeniul informatic. Totodată, acesta ar putea spori agilitatea generală a cadrului informatic de raportare și de schimb de date, întrucât modificările ar putea fi puse în aplicare mai rapid într-un cadru unic decât în cele 27 de cadre informatice ale statelor membre. Aceasta ar putea contribui, totodată, la realizarea altor obiective legate de DAC, în special în ceea ce privește îmbunătățirea calității datelor.

5. Concluzii

DAC oferă un cadru juridic solid, care a facilitat schimbul unor volume semnificative de informații, care sunt din ce în ce mai corelate și utilizate de autoritățile fiscale,(atât pentru evaluarea riscurilor, cât și în scopuri de control) și a încurajat respectarea voluntară a normelor fiscale de către contribuabili. DAC funcționează în mod eficace și eficient, iar costurile asociate acesteia sunt proporționale cu beneficiile generate. Aceasta este, în linii mari, coerentă, oferă

valoare adăugată în comparație cu alternativele naționale și internaționale și rămâne foarte relevantă pentru atingerea obiectivelor sale.

În pofida progreselor substanțiale înregistrate de la evaluarea anterioară, există în continuare domenii în care ar trebui depuse eforturi suplimentare pe termen scurt pentru a îmbunătăți în continuare funcționarea DAC, reducând în același timp sarcina administrativă a întreprinderilor. Acest lucru poate fi realizat prin (i) o simplificare bine concepută (fără a submina obiectivele DAC); (ii) îmbunătățirea cadrului de sancțiuni aferent DAC; (iii) facilitarea corelării automate a datelor DAC cu datele naționale; și (iv) prin asigurarea unei aplicări uniforme a DAC în întreaga UE. Totodată, ar trebui continuate eforturile în vederea îmbunătățirii utilizării datelor și a conceperii unui mecanism solid și automat de identificare a contribuabililor.

Pe termen lung, va fi necesar să se exploreze modalități de raționalizare a sistemelor informatice și de valorificare mai eficientă a transformării digitale, pentru a îmbunătăți analiza riscurilor, asigurând în același timp economii de costuri pentru statele membre și reducerea sarcinii administrative a întreprinderilor.